

Si esuriet inimicus tuus cibum illi. si sitierit: potum da illi. prunas ei congregabis super caput eius. et dominus reddet tibi misericordiam eius directe oppositum inuidie. quia per ordolet de misericordia proximi. postea vero de felicitate proximi. unde de misericordia dicitur. cor. xi. quod confirmat a ego non infirmor de inuidia vero Iude Joha. xii. quod iudas murmuravit de effusione unguenti super caput ihesu. ¶ Ca. vi.

Hunc de filiabus inuidie differendum est. Primo quod occasiones sunt huiusmodi cordis palati. Secundo de odio in speciali quod sit. et de eius appetitibus. Tertio an peccatores se odio habeant. ¶ Quintum ad primum notandum secundum thomam. 2. 2. q. xxxvi. Et secundum gregorium. xxxi. mora. Quibus sunt filie que ex inuidia oriri possunt. videlicet susurrius. detractionis. exultatio in aduersis. afflictio in prosperis proximi et odium. Quod sic patet. nam in conatu inuidie est aliquod tantum principium. et aliquid tanquam medium. et aliquid tanquam terminus. Principium quidem est. ut aliquis diminuat gloriam alterius vel occulto. et sic est susurratio. vel manifeste. et sic est detractionis. medium autem est. quod aliquis intendat diminuire gloriam alterius: aut potest et sic est exultatio in aduersis. Aut non potest. et sic est afflictio in prosperis. Terminus autem est in ipso

odio. Quia sic bonum delectans causat amorem. ita tristitia odium. ¶ Quo ad secundum sciendum bonum quod differunt. ira. inuidia. et odium. secundum thomam. 2. 2. q. ceterisima quinque. gesima octava. Ira enim est per quam appetimus malum proximi secundum quamdam mensuram. puta scilicet habet rationem; videlicet. odium autem est per quod desideratur malum proximi absolute. Et ira est interius causa odii. quia per hoc quod aliquis appetit malum vindicte sub ratione iusti. et cum hoc frequenter facit. puniatur ad appetitum mali absolute in proximum quod est odium. Inuidia vero est tristitia de bono alieno. unde sicut tristitie oppositur gaudium: sic odium amori. et causatur odium tantum ex ira. quod ex inuidia. sed directum ex inuidia. quia ex eo quod quis tristatur de bono proximi: statim displicentiam seu odium facilliter capit. ¶ Dubitatur primo utrum deus possit odiri ab aliquo. secundum thomam. ibi dicitur. deus potest dupliciter ab homine apprehendi. uno modo secundum seipsum. puta cum per eentiam videtur. Alio modo secundum effectus. scilicet cum inuisibilia dei per ea que facta sunt intellectu aspiciuntur. deus per eentiam suam est summa bonitas. quam nullus potest odio habere. sic videtur quia sic non habet nisi rationem diligibilis non odibilis. quia ibi nihil mali apparet intellectui.

Quintum

Preceptum

Sunt autem effectuum dmonum duo genera quidam qui nullo modo possunt coarctari voluntati. ut esse vivere. et intelligere. et talia sunt omnibus etiam appetibilia. Et prout deus est talium effectuum autor. etiam non potest odiri. Alii sunt effectus dei qui repugnant inordinate voluntati scilicet inflictio pene. et cohibicio peccatorum per legem divina. repugnantem voluntati peccatorum. Et quantum ad tales effectus deus potest odiri ab aliquibus. in quantum videlicet deus apprehenditur. ut peccatorum prohibitor et penarum inflictor.

Secundo dubitatur an odium dei sit gravissimum peccatorum simpliciter. Respondeo secundum thomam ibidem quod sic. quantum est deliberatum. ratio quod optimo oppositur pessimo. per philosophum viii. ethici. Sed amorem dei qui est optimum oppositum odium dei. Ideo cum primum sit optimum. Secundum est pessimum. primo odium dei ex deliberatione est maxime peccatum in spiritu sancto secundum quod peccatum in spiritu sancto nominatur aliquo dicitur in spiritu sancto non tamen computatur in seipsum peccatum in spiritu sancto. quod generaliter invenitur in omni spiritu peccati in spiritu sancto. unde odium dei maius peccatum est infidelitatis peccatum. quod ex eo oritur. ut effectus ex causa. Dubitatur. in quantum quod possimus et debemus odire. Respondeo secundum thomam ibidem. licet odio habere illud quod a dyabolo deivatur. ut

Capitulum

Sextum

peccatum. et omne illud quod pertinet ad defectum divine iusticie. et quicquid a deo abducit nos. secundum quod a deo abducit. Sed naturam fratris. gratiam. et huiusmodi cum sint a deo sine peccato non possumus odire. De primo dicit lucus xiiii. Si quis venit ad me. et non odit patrem aut matrem: non potest esse meus discipulus. et romani i. detestatores dei odibiles. de secundo. i. iohannis ii. qui fratrem suum odit. in tenebris est. huiusmodi summa cautela secundum gregorium ibi videnda est. ne scilicet veste boni odij. se occultet odium fratri. Quo ad tertium. videlicet peccatores se odiant. Respondeo quod sic. unde per Augustinum. Qui diligit iniquitatem. odit animam suam. per cuius intellectum non est huiusmodi. 2. 2. q. xxv. Ubi queritur. Ut peccatores se diligant. Amare seipsum. Uno modo commode est omnibus. Alio modo proprium est bonorum. Tertio modo proprium est malorum. Quod si aliquis amet id quod seipsum esse existimat hoc commode est omnibus. Hoc autem si esse aliquid dupliciter. Uno modo secundum substantiam suam et naturam. Et secundum hoc omnes existimant bonum commode se esse illud quod sunt. scilicet ex anima et corpore compositos. Et sic etiam omnes homines boni et mali diligunt seipsum in quantum diligunt sui ipsorum conservacionem. Alio modo si esse bonum aliquid secundum principalitatem. Sicut princeps civitatis dicitur esse civitas

Quādo p̄ncipes faciūt: dicitur
ciuitas facere: Sic autē non
oēs existimāt se esse illud quod
sunt. Principale enim in homi-
ne est mens rationalis. secūda-
riū autē est natura sensitua et
corpalis. Quoz primū uocat
ap̄. interiorē hominē ut patet
2. cor. v. Homi autē existimāt
principale in seip̄s rationale
naturā siue interiorē hominē.
vñ fm hoc existimāt se eē quod
sūt. mali autē existimāt princi-
pale in seip̄s naturam sensit-
uā et corpale scz exteriorē homi-
nē vñ nō recte cognoscētes se
8 ip̄s non uere diligunt. ¶ Et
hoc pbat philo. in. ix. ethi. p
quicqz. que sūt amicitie p̄pria.
vnusquisqz enī amec9. Primo
quidē uult suū amecū esse. et ui-
uere. Secūdo uult ei bō. Ter-
ciō opatur bō. ad ip̄m. Quar-
to uiuit ei delectabiliter. Quin-
to cōcordat cū ip̄o quasi in eis-
dem delectat9 et cōtristatus.
Et fm hoc homi diligūt seip̄s.
q̄tum ad interiorē hominē
Quia etiā uolūt ip̄m obserua-
ri in sua integritate. Et optāt
ei bona eius que sunt bona spi-
ritualia. et ad assequēdū opaz
impēdūt. Et delectabiliter ad
cor redeūt. quia ibi inueniunt
bonas cogitatōes in presenti.
et memoriā bonozū preteri-
tor. et spem futurozū bonozū

ex quib9 delectacō causatur.
Similiter etiā nō patiūtur i-
seip̄s dissentionem uolūtatis.
qz tota aīa eoz tēdit in vnū
Econtrario autē mali non uol-
lunt cōseruari in interioris ho-
minis integritate. nec appetūt
eius spūalia bona. nec ad hoc
opantur. nec delectabile est
eis secū cōuiuere redeundo ad
cor. qz inueniūt ibi mala p̄sen-
tia. p̄teita. et futura que ab hōz
rēt. nec etiā sibi ip̄s cōcordāt
ap̄t cōsciētā remordētem fm
illud ps̄. Arguā te. et statuā
cōtra faciē tuam. Et p̄ idē p̄-
bari pōt qz mali amāt seip̄s
fm corrupcōem exterioris ho-
minis. Sic autē homi nō amāt
seip̄s. odiūt ergo mali seip̄s
scdm principale sui. uic9 aīam.

Capitulū. vii.

Hec necessariū est scire a
quo inimici uel pecca-
tores sint diligendi uel
odiendi de quibus xp̄us p̄ce-
ptum dicit ma. v. dices. Audi-
stis qz dictū est. diliges pri-
mū tuū. et odio habeb inim-
cum tuū. Ego autē dico uob̄ di-
ligite inimicos uestros bñfaci-
te hīs qui odert uos. et orate
p̄ psequētib9 et calumnianti-
bus uos. ut sitis filij patris v̄ri:
qui in celis est. Qui solē suū
ocari facit sup bonos et malos.
et pluit sup iustos et iniustos